

Түркістан облысы
Қазығұрт ауданы
«Айболған» бөбекжай балабақшасы

«Бекітемін»
Балабақша меңгерушісі:
Б. Естауова

Вариативтік компонент

***Қауіпсіздік әліппесі
«Музарт» ересек топ***

Тәрбиешісі: Халдарбекова А.

2019-2020

«Қауіпсіздік әліппесі» бағдарламасының күнтізбелік жоспары
Аптасына 1 сағат жылына 36 сағат

№	Мазмұны	Сағат саны	Өтілетін күні
1	Тақырыбы: Көшемен танысамыз Мақсаты: Көше, жол, жол жиегі, жаяу жүргіншілер жолы туралы түсінік беру. Көшеде өзін ұстау туралы қарапайым білім беру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	2	
2	Тақырыбы: Бағдаршам бізде қонақта Мақсаты: Бағдаршам түстерімен, атқаратын қызметімен таныстыру. Қай түс қандай белгі беретіндігі туралы түінігін жетілдіру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу	2	
3	Тақырыбы: Отпен ойнама Мақсаты: Оттың тілсіз жау екенін ұқтыру. Отпен ойнамау керектігін түсіндіру. Өрттің табиғатқа, адамдарға әкелетін зардабын түсіндіру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	2	
4	Тақырыбы: Бақта және бақшада өсетін дәрумендер Мақсаты: Дәрумен сөзінің мағнасын түсіндіру. Жеміс-жидектер туралы түсініктерін кеңейту.	2	
5	Тақырыбы: Улы өсімдіктер Мақсаты: Улы жемістер, саңырауқұлақ түрлерімен таныстыру. Оларды түріне қарап ажырата білуге үйрету. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу	2	
6	Тақырыбы: Витамин және дәрі Мақсаты: Витаминдердің пайдасы туралы түсінік беру. Дәріні үлкендердің рұқсатынсыз ішуге болмайтынын түсіндіру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	2	
7	Тақырыбы: Жол көмекшілері Мақсаты: Жол көмекшісі бағдаршам туралы білімдерін кеңейті. Көшеде өзін ұстау туралы қарапайым білім беру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	2	
8	Тақырыбы: Сірінкемен, оттықпен ойнама-бұл өтрке әкеледі. Мақсаты: Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	2	
9	Тақырыбы: Абай бол мұз сүңгілері! Мақсаты: Үй және басқа да ғимарат жанына жақын жүрмеу керектігін, мұз сүңгілері немесе үйдің төбесіндегі қардың түсу қаупі туралы түсіндіру. Қауіпсіздікті сақтауға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	2	
10	Тақырыбы: Бейтаныс адамдар Мақсаты: Бейтаныс адамдармен сөйлесуге болмайтындығын және оларды үйге кіргізбеу керектігін, олармен ілесіп кетпеу керектігін түсіндіру. Бейтаныс адамды байқаса қандай әрекет жасауға болатындығын үйрету. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.	2	
11	Тақырыбы: Көлік ішінде Мақсаты: Көлікте әр адамның ешкімге кедергі жасамай, тәртіп сақтауы тиіс екендігін түсіндіру. Көлік түрлері туралы түсініктерін кеңейте отырып, көшеде жүрудің қарапайым ережесін сақтауға дағдыландыру. Балалардың ой қиялын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	2	
12	Тақырыбы: Электр пешін тоққа қоспа Мақсаты: Электр құралдарынан алыс жүруді дағдыға айналдыру. Тұрмыста қолданатын кейбір заттарды ересек адамдардың қатысуымен ғана қолдану керектігін түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін сақтау туралы білімдерін кеңейту.	2	

	Ұқыптылыққа тәрбиелеу.		
13	Тақырыбы: Біз жолаушымыз Мақсаты: Көлік пен жолаушының байланысы туралы түсінік беру. Қоғамдық көлік ішінде қауіпсіздік сақтау ережесімен және жолаушылардың міндеттерімен таныстыра отырып, қоғамдық жерлерде, балабақшада, транспортта қауіпсіздік ережелерін үнемі сақтауға дағдыландыру. Сақтыққа, тәртіптілікке тәрбиелеу.	2	
14	Тақырыбы: Қай жерде ойнауға болады Мақсаты: Өз үйінен алысқа ұзап кетудің қауіпті екендігін түсіндіру. Арнайы ойын алаңында ойнау керектігін айта отырып, онда өзін ұстаудың ережесімен таныстыру.	2	
15	Тақырыбы: Көліктің адам өміріндегі пайдасы Мақсаты: Көлік түрлерінің адам өміріндегі пайдасы туралы түсінік беру. Уақыттың ұтымдылығы туралы айту. . Балалардың ой қиялын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.	2	
16	Тақырыбы: Бола ма, әлде болмай ма? Мақсаты: Балаларды жануарлармен қарым - қатынас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Қауіпсіздік ережесін сақтауға үйрету. Ұқыптылыққа, сақтыққа тәрбиелеу.	2	
17	Тақырыбы: Жол белгілерінің қызметі, пайдасы Мақсаты: Жаяу жүргіншілер мен жүргізушіге арналған ережелер туралы түсінік беру. Жол белгілерінің қызметімен таныстыру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	2	
18	Тақырыбы: Үшкір заттардан абай бол. Мақсаты: Ересектердің рұқсатынсыз үшкір заттарды алмау керектігін түсіндіру. «Өмірге қауіпті» сөзінің мағынасын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін сақтау туралы білімдерін кеңейту.	2	

Ересек Музарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 3. 09. 2019.

Тақырыбы: Көшемен танысамыз

Мақсаты: Көше, жол, жол жиегі, жаяу жүргіншілер жолы туралы түсінік беру. Көшеде өзін ұстау туралы қарапайым білім беру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Суреттер

Билингвальды компонент: көше-улица

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-козғаушылық	Шаттық шеңбері Қол алысып, кәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрындар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу!	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Жол заңы дұрыс жүріп, абай болуды талап етеді. Жол тәртібін бұзба, ол қатер тудырады. Жолдың қалыпты қозғалысы көбінесе балалардың жол бойында қалай болса солай жүріп, доп қуалайтыны, шаңғы тебетіні, жүріп бара жатқан машинаға жабысатыны, қалтарыстан жолға шығып келетін салдарынан бұзылады. Тәртіпті бала көшеде, жолда жүру ережесін, заңын бұзбайды. Суретпен жұмыс Жаяу жүргіншілер қай жермен жүру керек? Жолдың қай жағымен жүргені дұрыс Дұрыс айтасындар, жолдың оң жағымен жүрсеңдер басқа жүргіншілерге кедергі жасамайсындар. Жүргіншілер көшенің қай жерінен қиып өте алады? Сергіту сәті «Машина: бип!, бип! - дейді, Жолдан былай кет!- дейді» Күшікті басуға, Болмайды машина.	Мұқият тыңдайды. Жаяу жүргіншілерге арналған жолмен. Жолдың оң жағымен. Жаяу жүргіншілер өтетін жол. Қимылдар жасайды
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау. - Балалар біз не білдік? - Балалар көшеде жүру ережесін білу бізге не үшін керек? - Жиекжол деген не? - Жаяуға қай жермен жүруге болмайды? - Көшеде жүру тәртібін кім басқарады? - Бағдаршам туралы не білесіңдер?	Балалардың жауаптары

Күтілетін нәтиже: Қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Жолда жүру ережелерін біледі.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музапир топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 10. 09. 2019

Тақырыбы: Бағдаршам бізде қонақта

Мақсаты: Бағдаршам түстерімен, атқаратын қызметімен таныстыру. Қай түс қандай белгі беретіндігі туралы түінігін жетілдіру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу

Көрнекіліктер: Суреттер

Билингвальды компонент: бағдаршам-светофор

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Мына сұлу әлемде, Адам өмір сүреді. Үлкен менен кішіге, Күн сәулесін төгеді. – Күнге қол бұлғайық! Әрбір адам күннің көзіне қарап қуанады. Ол бізді өзінің нұрымен жылытады, біздің тезірек өсуімізге көмектеседі.	Балалар өлең жолдарын айтады Күнге қарай қол бұлғайды.
Ұйымдастырушылық-іденістік	Жұмбақ жасыру Қызыл көзім тұр дейді Сары көзім дайындал дейді Жасыл көзім зула дейді Бұл не? Бағдаршам қонаққа келеді. Менмін бағдаршам Кезек - кезек жанған шам Менмін бағдаршам Жөн сілтейтін бағдар шам Жөндеп кара ал маған Ей, жолаушы зула аман Көшенменен тындаған Бұрылыста жалма жан Жөндеп кара ал маған Бағдаршам бізге жол қиылыстарынан өтуге көмектеседі. Жаяу жүрушілерді жол апатынан сақтайды. Жолдан өтерде өте мұқият болу керек. Жолдан жүгіріп өтуге болмайды. Бағдаршамның үш көзі - үш түрлі. Бағдаршам бар қиылыста адамдар өтетін ақ жолақтар болады. Бағдаршамның қызыл көзі жанғанда көліктер тоқтайды, ал адамдар жаяу жүрушілер ақ жолақтармен өтеді. - Ал, ортадағы сары көзі жанса, көліктер дайындалады. - Ал жасыл көзі жанса, жол ашылады, көліктер жүреді. Бағдаршамның үш көзі жаяу жүргіншілерге және көлік пен жүруге де өте қолайлы, адам өміріне орасан зор. Олай болса, көшеден өткенде арнайы ақ жолақтардан өту керек. Жол қиылысында аса абай бол, көшелерде, жолдарда доп ойнауға, шамамен сырғанап ойнауға, болмайды. Сергіту сәті Қызыл көзі жанғанда, Сынық сүйем бас па алға, Сары көзін ашқанда, Қарап қалма аспанға, Жасыл көзін ашқанда, Өте бергін жасқан ба?	Бағдаршам Бағдаршамды тыңдайды. Педагогты мұқият тыңдайды. Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау. -Балалар біз не білдік? Ойын: Бағдаршам Мақсаты: Балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. - Шарты: Балалар қызыл түсті дөңгелекті көрсеткенде тыныштық сақтайды, ал сары түсті дөңгелекті көрсеткенде алақандарын соғады, ал жасыл түсті дөңгелекті көрсеткенде жүреді.	Балалардың жауаптары Балалар ойынға қызығушылық танытады.

Күтілетін нәтиже: Қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Бағдаршамның қызметін біледі.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Муза рт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 17. 09. 2019

Тақырыбы: Отпен ойнама

Мақсаты: Оттың тілсіз жау екенін ұқтыру. Отпен ойнамау керектігін түсіндіру. Өрттің табиғатқа, адамдарға әкелетін зардабын түсіндіру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Суреттер

Билингвальды компонент: от-огонь

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері От жакпа, күйерсің, Өртеніп жүрерсің. Сіріңкені ұстасаң, Бәлеге сен түсерсің. Оттың ісі қуырмақ, Желдің ісі суырмақ. Қазір жанған жалынды, Алып – ұшып қуаламақ.	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме От өмірімізге қуат беріп, бойымызды жылытады. От – өмір сәні. Отсыз тіршілік жоқ. От жағылмаса, тамағымыз да піспейді. Ал тамақ ішпесек, бойымызға қуат бітпейді. Отсыз тоңып, жаураған адам ешқандай еңбек те істей алмай қалады. Сонымен от – өміріміз десек те, оның әлемі жайлаған алапаттың бірі – өрт қаупін шығаратынын да естен шығармағанымыз жөн сияқты. Өзіміздің ұқыпсыздығымыздан немесе сауатсыздығымыздан кейде өрттің қалай күш алып кеткенін де байқамай қалып жатамыз. Өрт жаңадан басталғанда сумен өшіреді. Кей кезде құмменде өшіреді. Ал адамның киімі өртенсе, суға түскені дұрыс. Су жоқ болса топыраққа ауынап өшіреді. Егер қасында адам болса матамен орап отты тұншықтырып өшіреді. Газ плитасы тұрған бөлмені жиі – жиі желдету керек. Егер газдің күлімсі иісі сезілсе сіріңке жағуға да, электр жүйесінде қосуға болмайды. Сергіту сәті Онға, онға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым Алдыға қарай бір адым Жоғары төмен қарайық Орнымызды табайық.	Педагогты мұқият тыңдайды. Өз ойларын айтады. Өлең мазмұнына сай қимылдар жасайды.
Рефлексиялық-түзету	Мақалдар: От басына өрт салма Ойын түбі – от От жакпа пісерсің, Ор қазба түсерсің.	Балалар мақалдарды қайталайды. Отпен ойнау адам өміріне қауіпті екенін айтады.

Күтілетін нәтиже: Қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Отпен ойнау қауіпті екенін біледі.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музаарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 24. 09. 2019

Тақырыбы: Бақта және бақшада өсетін дәрумендер

Мақсаты: Дәрумен сөзінің мағынасын түсіндіру. Жеміс-жидектер туралы түсініктерін кеңейту.

Көрнекіліктер: Суреттер, жемістер

Билингвальды компонент: дәрумен-витамин, жеміс-фрукт, көкөніс-овощ

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-козғаушылық	Шаттық шеңбері Қуан! Шаттан! Алақай! Қаунатын келді күн! Қайырлы таң, қайырлы күн Күліп шықты күн де бүгін -Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? -Күз мезгілінің ерекшелігі қандай? Күзде табиғат ерекше күйге енеді. Жапырақтар сары, қызыл, жасыл болса, аплқаптағы шөптер қоңыр, сарғыш түске боялады, құстар жылы жаққа ұшып кетеді. Күн біртіндеп қысқарады. жауын-шашын көбейеді, күн суытады. Күзде жеміс-жидектер, көкөністер, бақша дақылдары, егістіктегі астық пісіп, қамбаларға жиналады.	Балалар өлең жолдарын айтады Күз мезгілі Күн салқындайды, жаңбыр жауады. Жеміс-жидектер піседі.
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме Жеміс – жидектерде де, көкөністер де дәрумендерге, шипалық қасиетке, азық-түліктік құндылықтарға өте бай. Шіріген жері бар жемісті жемеу. Жеміс – жидектерді шикі күйінде, әрі қабығымен жеу керек. Өйткені, ішкі бөлігіне қарағанда, қабығындағы дәрумен бірнеше есеге көп. Жемістің дәрумендерін сақтап қалу үшін оны тот баспайтын пышақпен кеседі. Егерде қиярда сары дақтар көп болса, оны пайдаланбайды. -Балалар қандай жемістерді білесіңдер? Көкөністерді атаңдар? Көкөністер – бағалы тағам. Олардың тағамдық мәні бойындағы өте сіңімді заттардың, ішінара көмір сулардың болуына байланысты. Көкөністерде адам орнанизміне қажетті дәрумендер мен минералды тұздар, сондай-ақ белоктар, әр түрлі органикалық қышқылдар, эфир майы мол. Мысалы, картоп – крахмалға, ал қызылша – қантқа бай; қырыққабатта С дәрумені, ал сәбізде – организмде А дәрумені түзілетін – каротин (А продәрумені көп); рауғашта органикалық қышқылдар басым; көк бұршақ белоктарға, аскөк – хош иісті заттарға бай. Көкөністер мәдени өсімдікке жатады. Біріншіден, дәрумен береді, екінші тамақ ретінде, үшіншіден дастархан көркі ретінде пайдаланылады. Жеміс, көкөністі жуып жеу керек. Ойын: Дәмінен тап Сергіту сәті Алма баққа барайық Алма теріп алайық Ең үлкенін дәмдісін Анамызға сыйлайық	Жемістер туралы әңгімелейді. Алма, алмұрт, өрік. Қияр, қызанақ, пияз, картоп, бұрыш, қырыққабат, қызылша. Көкөністердің пайдасы туралы айтады. Дәміне қарай жемістерді ажыратады. Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау. Суретке қарап жемістер мен көкөністерді ажырату. Олардың түсін, пішінін ажырату.	Балалардың жауаптары

Күтілетін нәтиже: Жемістер мен көкөністерді жуып жейді. Олардың адам ағзасына пайдасын біледі.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музарм топ. Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау вариативтік компоненттің ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 5 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 1. 10. 2019

Тақырыбы: Улы өсімдіктер

Мақсаты: Улы жемістер, саңырауқұлақ түрлерімен таныстыру. Оларды түріне қарап ажырата білуге үйрету. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Суреттер

Билингвальды компонент: улы өсімдіктер-ядовитые растения

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Күніміз жарқын болсын! Аспаңымыз ашық болсын! Күніміз сәтті болсын! Деніміз сау болсын!	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Саңырауқұлақтың улы түрі болатындығын біреу білсе, екіншісі біле бермейді. Жеуге жарамдысы мен улысын айыру өте қиын (түсі, иісі арқылы ажырату да дұрыс емес). Саңырауқұлақтың қыр-сырын білетін адам болмаса, бұл кез келгеннің қолынан келмейді. Білесіз бе, тіпті жеуге жарамды деген саңырауқұлақтың өзінен уланып қалуға болады. Сол себепті, саңырауқұлаққа келгенде өте абай болыңыз. Далада өсіп тұрған саңырауқұлақты немесе басқа да жидектерді алып, ауызға салуға болмайды, ол улы болуы мүмкін. Жеуге жарамды саңырауқұлақтар ащы дәмсіз, зиянды заттарсыз және оларда жағымсыз иіс болмайды. <u>Алманың</u> дәндерінде де шие мен бадан дәндерін жеуге болмайды, онда улы зат бар. Егер сіз байқаусызда 2-3 сүйекті жұтып қойсаңыз, саспаныз. Ағзаның мұндай мөлшерлі цианидпен күресуге шамасы жетеді. Қояншөп – жемісі нағыз у болып келетін көкөніс. Бұлай дейтініміз көкөністің пайдалы жағы тек жапырақтары, тамыры, сабағы екен. Қояншөптің жапырағы ертеден бері дәрілік құрал ретінде пайдаланылып келеді. Ал оның диаметрі 6-10 мм болып келетін жемістерін жеуге тыйым салынған. <u>Шиенің</u> және өріктің, шабдалының, кара өріктің сүйектерінде цианид бар. Сарғалдақ та кеңінен таралған улы өсімдіктердің бірі. Бұл гүл бөлетін токсин бөртпе ауруының пайда болуына әкеледі, ал оны тағамға қосса дене ағзалары мен жүйке жүйесі уланып, қайғылы нәтижеге алып келуі мүмкін. Жеміс – жидектерде де, көкөністер де дәрумендерге, шипалық қасиетке, азық-түліктік құндылықтарға өте бай. Жеміс, көкөністі жуып жеу керек. Сергіту сәтін өткізу Пісіп тұрған төрт алмұрт, Қызығатын көрген жұрт. Екі алмұртты бұтақтан Алып жеді Мұратқан Қанша қалды алмұрттан.	Балалар педагогты тыңдайды Өз ойларын айтады Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау. Өсімдік әлемін сақта! Тиімді пайдалан! Улы өсімдіктен сақтан!	Балалар қайталап айтады.

Күтілетін нәтиже: Улы өсімдіктерді теріп алып, ауызға салмауды меңгереді. Жеміс-жидектерді жуып жейді.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музафорт топ. Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау вариативтік компоненттің ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 6 технологиялық картасы
 Күні, айы, жылы 8. 10. 2019
 Тақырыбы: Витамин және дәрі
 Мақсаты: Витаминдердің пайдасы туралы түсінік беру. Дәріні үлкендердің рұқсатынсыз ішуге болмайтынын түсіндіру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.
 Көрнекіліктер: Суреттер
 Билингвальды компонент: витамин-дәрумен, дәрі-лекарства

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз!	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-іденістік	Өңгімелесу -Балалар сендер витамин жегенді жаксы көресіңдер ме? -Аналарың сендерге витаминдер сатып әпере ме? -Витаминнің қандай пайдасы бар? -Витаминдер неде кездеседі? Витаминдер – ерекше органикалық заттар. Адам олардың өте аз мөлшерін ғана пайдаланады. Бірақ витаминсіз біздің организміміздегі мүшелердің қалыпты жұмыс істеуі мүмкін емес. Витаминдер организмнің тіршілік қабілеті үшін қажетті зат, ол адамның дене және ой еңбегін арттырады, оның өсуі мен дамуын, ауруға қарсы тұруын қамтамасыз етеді. Тағам құрамында витаминдер жеткіліксіз болса, организмнің жұмысы нашарлап, қатты ауруға шалдығады. Витаминдер өсімдік пен жануар өнімдерінен алынатын азық – түліктерде болады. Адам әр түрлі тағам ішу арқылы өзіне қажетті витаминді алып отырады. Біздің дәрі –дәрмек шығаратын өндірістеріміз тәтті қабықпен қапталған дайын витаминдер жасайды. Бірақ витаминдерді ауру және сау адамдардың дәрігердің рұқсатынсыз өз бетімен ішуге болмайды. Витаминді дұрыс пайдаланбай, мөлшерден көп пайдаланса, әр түрлі ауруларға ұшырап, денсаулыққа зиян келтіруі мүмкін. Витаминдерді А, В, С, Д және т.б. әріптерімен белгілейді. Сергіту сәті Нан қоқымын шашпандар Жерде жатса баспандар Теріп алып қастерлеп Торғайларға тастандар.	Балалар сұрақтарға жауап береді. Тәрбиешіні тыңдайды. Өз ойларын айтады. Қимылдар жасайды
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау. Дені сау, білімді адам үлкен биіктерді бағындырады. Дәрі - дертке дау, жанға шипа	

Күтілетін нәтиже: Витаминдердің ағзаға пайдасы көп екенін біледі. Витаминді дұрыс пайдалануды меңгерді.
Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Мүзарт топ. Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау вариативтік компоненттің ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 7 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 15. 10. 2019

Тақырыбы: Жол көмекшілері

Мақсаты: Жол көмекшісі бағдаршам туралы білімдерін кеңейті. Көшеде өзін ұстау туралы қарапайым білім беру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Суреттер

Билингвальды компонент: бағдаршам-светофор

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-козғаушылық	Шаттық шеңбері – Балалар, бүгін біз бірінші рет шаттық шеңберіне жиналайық! Шеңберге тұрайық, достарымызбен қол ұстасайық! Барлығымыз жақсы көңіл-күйде бір-бірімізге тілегімізді айтайық! Бір-бірімізге қарап күлкімізді сыйлайық! Қол алысып, қәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрындар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу!	Балалар шеңбер бойына жиналады. Бір-біріне қарап күлімсірейді. Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Өңгімелесу - Көшенің көлік жүретін бөлігінде ешқашан ойнамаңдар. - Жүріп келе жатқан көлікте әрқашан ұстағыштардан ұстап тұрындар. - Жеңіл көлікте артқы орындыққа отырындар, қауіпсіздік белдігін пайдаланындар және есік жабық екеніне көздерінді жеткізіңдер. - Велосипед, роликті коньки, скейтборд тепкенде аса ұқыпты және сак болындар. - Көшеде бағдаршамның тек жасыл түсі жанғанда ғана өтіндер. - Көшеден өтерде алдымен солға кара, ал бөлгіш сызығынан кейін оңға карандар. - Егер жолдан өтуге үлгермесен, бөлгіш сызығында тоқта да, бағдаршамның жасыл түсі жануын күт. - Жүріп келе жатқан көлік алдынан жүгіріп өтпе. - Егер жаяу жүргіншіге арналған жол болмаса, жол шетімен көлік қозғалысына карсы жүр. Бағдаршам – өмірімізді жазымнан сақтандыратын көмекшіміз. Оның сырын біліп, тілін алу баршамызға керек. Оның беретін сиқырлы әмір сөздері бар. Менің үш көзім бар. Бір көзім «кідір» дейді, Бір көзім «жүгір» дейді. Бір көзім «абайла» дейді, Қарап қалма маңайға дейді. Иә, қай ақыл өлшеміне салсаңыз да, Жолда жүру ережесі - заңды тәртіп. Ол ортақ үлкен-кіші, баршамызға! Сергіту сәті Ормандағы аюдың, Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Қалтамызға салайық.	Балалар тәрбиешіні тыңдайды. Жол бойында жүру тәртібі жайлы әңгімелейді. Бағдаршамның қызметі жайлы айтады. Балалар өлең жолдарын тәрбиешімен бірге қайталайды. Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық- түзету	Қорытындылау. -Жиек жол дегеніміз не? – Адамдар жаяу жүретін көше жиегіндегі тар жол. -Жаяуға қай жермен жүруге болмайды? – Көлік жүретін көшенің ортасымен жүруге рұқсат етілмейді. - Мына белгі нені білдіреді? – Абайла! Балалар! - Қала көшелерінде қанша жасқа дейін велосипедпен жүруге болмайды? – Тек 14 жастан кейін ғана рұқсат етіледі. -Автобуска қай есіктен кіріп, қай есіктен түседі? – Артқы есіктен мініп, алдыңғы есіктен түсу керек.	Балалардың жауаптары

Күтілетін нәтиже: Жол тәртібін сақтай біледі. Бағдаршамның қызметін біледі.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Мұзарт топ. Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау вариативтік компоненттің ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 8 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 22.10.2019

Тақырыбы: Сіріккемен, оттықпен ойнама-бұл өтрге әкеледі.

Мақсаты: Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Суреттер

Билингвальды компонент: өрт-пожар, от-огонь

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялы қ-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Сүйеміз барлық әлемді, Әлемдегі бар елді. Бақыттымыз осы біз Қасымызда досымыз!	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Суретпен жұмыс «Отпен ойнама, күйесің» дегендей оттың зиянды жақтарына тоқталсақ: Оттың зиянды жақтары: отты дұрыс пайдаланбаса, адам күйіп қалады. Өртенген дала. Күйген ас. « Өрт –тілсіз жау» Сірікке, темекі, үтік, газ суреттеріне не айта аласыңдар? (сурет көрсетіледі) Өрттің шығу себептері:Шылымның тұқылын сөндірмей тастаса, шырпымен ойнаса, үтікті қосып кетіп қалса, газды ашық қалдырып кетсе өрт шығады. Өрт жаңадан басталғанда сумен өшіреді. Кей кезде құммен де өшіреді. Ал адамның киімі өртенсе, суға түскені дұрыс. Су жоқ болса топыраққа ауынап өшіреді. Егер қасында адам болса матамен орап отты тұншықтырып өшіреді. Газ плитасы тұрған бөлмені жиі – жиі желдету керек. Егер газдің күлімсі иісі сезілсе сірікке жағуға да, электр жүйесінде қосуға болмайды. От жақпа күйерсің, Өртеніп жүрерсің. Сіріккені ұстасаң, Бәлеге сен түсерсің.	Балалар суретке қарап әңгімелейді. Балалар тәрбиешіні тыңдайды. Балалар өлең жолдарын айтады.
Рефлексиялық- түзету	Қорытындылау. Сіріккемен, оттықпен ойнама – бұл өтрге әкеледі; пәтерде өрт шыққан жағдайда еденге жатып шығатын жаққа қарай еңбектеу керектігін біл, демалғанда тек дым шүберек арқылы дем алу керек; газ плитаға жакын барма; газ плита жұмыс істеп тұрғанда ас үйде жалғыз болма; розеткаға жакындама, оған қандайда бір затты тығуға тырыспа – онда жоғары кернеу; кішкентай балаларға балконға шығуға болмайды; Алыңдар ұғып, балалар, Істері кейде шалалар. Шырпы, оттық, электрге Шама келсе жоламандар.	Балалар өз ойларын айтады, тәрбиешіні тыңдайды.

Күтілетін нәтиже: Сірікке мен оттықпен ойнауға болмайтынды ұғады. Өрттен сақтану керектігін меңгереді. Қауіпсіздікті сақтайды.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Мұзарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 9 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 29. 10. 2019

Тақырыбы: Абай бол мұз сүңгілері!

Мақсаты: Үй және басқа да ғимарат жанына жақын жүрмеу керектігін, мұз сүңгілері немесе үйдің төбесіндегі қардың түсу қаупі туралы түсіндіру. Қауіпсіздікті сақтауға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: суреттер

Билингвальды компонент: мұз сүңгілері-сосулки

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Жарқырап күн де ашылды, Айналаға нұр шашылды! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз. Қайырлы күн! Сәлемдесіп аламыз. Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз)	Балалар өлең жолдарын айтады Балалар жұмбақтың шешуін табады.
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Сүңгілері бар ғимараттардың жанынан жақын жүрмендер. Үйлердің шатырларындағы ағын, қатып қалған мұздың алғашқы тамшылары бар. Біраздан соң шатырлардың, балкондардың, кіреберістердің қалқандарына жауған қар аязбен мұз болып қатып сүңгіге айналады, сүңгілер күн сәулесінің жылуынан еріп, құлай бастайды. Бұл - адам өміріне өте қауіпті, әсіресе балалар үшін. Ғимараттың шатырынан құлаған сүңгілер әрлі-берлі өтіп жатқан адамдарды жарақаттауы мүмкін, ал кейде өкінішке орай, оның соңы қайғылы жағдайларға әкеліп жатады. Сүңгілердің салмағынан электр сымдары үзіліп, ғимараттар мен құрылыстардың құрылымын сындыруы да әбден мүмкін. Сақтанып жүріңдер, және де мүмкіндігінше ғимараттардың қабырғасына жақындамандар. Егер жүргінші жолы бойымен келе жатқанда төбе жақтан күдікті дыбыс естісеңіздер, тоқтап, басыңызды көтеріп не болғанын карап тұруға болмайды. Бұл қардың немесе мұздың қопарылып түсуі болуы мүмкін. Ғимараттан қашуға да болмайды, керісінше қабырғаға дереу жабысып тұру қажет, өйткені төбенің күнқағары қорғаныш болады. Жүргінші жолындағы қоршалған учаскелерге үнемі көңіл бөліңіздер және де еш жағдайда қауіпті аймаққа кірмеңіздер. Өте сак және абай болыңыздар! Автокөліктерді үйдің маңында қалтырмау керек.	Мұқият тыңдайды. Балалар өз ойларын айтады. Балалардың пікірлері тыңдалады.
Рефлексиялық- түзету	"Мұз сүңгілер" ойынын ойнату Мұз сүңгілері қалай пайда болады? Су тамшысы қалай тамшылайды: тырс – тырс - тырс (енкею). Шатырда мұз сүңгісі пайда бола бастады: қол жоғары көтерілген: тырс - тырс-тырс (енкею). Міне, мұз сүңгісі пайда болды (қолды ақырын төмен түсіру). Кімнің мұз сүңгісі қандай? (қолдарымен көрсету). Өмір қауіпсіздігін сақта, есіңе сақта! Қыста үйдің қабырғасына жақын жүруге болмайды! Неге? Шатырда мұз сүңгілері бар, ол мұз сүңгілері өмірге өте қауіпті! Қалай жүру керек? Шатырдан алыс, алыс!	Балалар ойынға белсінділік танытады. Қимылдар жасайды. Балалардың жауаптары тыңдалады.

Күтілетін нәтиже: Шатырда қыста, көктемде мұз сүңгілері болады және олар адам өміріне қауіпті екенін біледі. Қыста үйдің қабырғасына жақын жүруге болмайтынды меңгереді.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музаарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 10 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 5. 11. 2019

Тақырыбы: Бейтаныс адамдар

Мақсаты: Бейтаныс адамдармен сөйлесуге болмайтындығын және оларды үйге кіргізбеу керектігін, олармен ілесіп кетпеу керектігін түсіндіру. Бейтаныс адамды байқаса қандай әрекет жасауға болатындығын үйрету. Сақтыққа, сабырлы болуға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: суреттер. Билингвальды компонент: бейтаныс адам-незнокомец

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Қайырлы күн, балалар! Шеңбер болып тұрайық жылы жүзбен, Бізге келсін қуаныш нұр іздеген, Шуак толған жанымыз, жүрегіміз Үлгі алсын көрген жан мына бізден Сендердей ақылды, мейірімді, білімге құштар балаларды көргеніме мен бүгін өте қуаныштымын. Ендеше, сендерде сондай қуанышты жүзбен бір - бірлеріне күлімсірей қарап, бас иіп амандасайық.	Балалар өлең жолдарын айтады. Балалар бір-біріне қарап күлімсіреді.
Ұйымдастырушылық-ізденістік	- Бейтаныс адамдармен сөйлеспе және оларды үйге кіргізбе. - Олармен лифтіге және кіре беріске кірме. - Бейтаныс адамның көлігіне отырма. -Әсіресе қараңғы түскеннен кейін көшеде көп жүрме, Ал егер бейтаныс адам жай ғана керекті көшені көрсетуді немесе қолдарбаны көтерісуді, дүкенге шығарып салуды өтінсе Бәрібір ЖОҚ – деп айт! Көшені қалай табуды түсіндір, шығарып салуға еш жағдайда келіспе. Егер тіпті бейтаныс адам сенің ата-ананның танысы екенін, оны саған олар жібергенін айтса да, ата-ананың ескертпегенін айтып, ешқандай жағдайда ешқайда шығарып салма. -Егер сені қонаққа шақырса немесе үйге дейін шығарып салуға ұсыныс жасаса, ол тіпті көршің болса да. -Егер саған балабақшаға бөгде кісі келіп тұрса, ал ата-ана бұл жөнінде алдын ала ескертпесе. -Егер ата-ана жоқта шала таныс адам келсе, оны пәтерге кіргізуге немесе онымен бірге бір жерге баруға. -Егер жаңа танысқан адам сый жасаса. Бөгде адамдармен қажетсіз әңгімелер. Қылмыскерлер көбінесе балалардың аңқаулығын пайдаланады. Үйге дейін жеткізіп салуға немесе хайуанаттарды көруге, сүйікті ойынындай ойнауға ұсыныс жасайды. Оған еш жағдайда келіспеу керек. Қылмыскердің барлық уақытта қорқынышты болып көрінбейтінін балаға түсіндіріңіз. Кез-келген маньяк уақытша мейірімді және сүйкімді адамға айнала алады. Сергіту сәті Сағаттың тіліндей, иіліп оңға бір, Сағаттың тіліндей иіліп солға бір. Оң аяқ, сол аяқ, жаттығу оңай-ақ.	Мұқият тыңдайды. Балалар өз ойларын айтады. Балалардың пікірлері тыңдалады. Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық- түзету	-Балалар бейтаныс адамдармен сөйлесуге бола ма? Олар кәмпит берсе аласыңдар ма? Бейтаныс адамдармен сөйлеспе және оларды үйге кіргізбе.Олармен лифтіге және кіре беріске кірме. Бейтаныс адамдармен подъезге немесе лифтке кіруге болмайды. Оданда подъезден шығып, таныс біреу кездескенше күте тұрған жөн. Бейтаныс адаммен сөйлеспе, адамдар жүрген жерге кетіп қал. Бөгде адамның сұрақтарына «жоқ» деп жауап бер, тез ол жерден адамдар шоғырланған жерге кетіп қал. -Көлікте, көшеде, подъезде адамдарды көмекке шақыруға ұялма. -Сені ұстап алуға әрекет жасаса, қиын жағдайға кездессең, күшінді аяма, айқайла, қашып кетуге тырыс.	Балалардың жауаптары тыңдалады.

Күтілетін нәтиже: Бейтаныс адамдармен подъезге немесе лифтіге кірмейді. Бейтаныс адамдармен сөйлесу болмайтынды менгереді. Қауіпсіздік ережелерін сақтайды.

Ересек Мұзарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 11 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 12. 11. 2019

Тақырыбы: Көлік ішінде

Мақсаты: Көлікте әр адамның ешкімге кедергі жасамай, тәртіп сақтауы тиіс екендігін түсіндіру. Көлік түрлері туралы түсініктерін кеңйте отырып, көшеде жүрудің қарапайым ережесін сақтауға дағдыландыру. Балалардың ой қиялын дамыту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: суреттер

Билингвальды компонент: көлік-транспорт

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Ойын «Көлік түрлері» Ал енді балалар мына ойыншықтарға қарандаршы? - Мынау қандай ойыншық? (машина) - Машина қайда жүреді? (жолда, көшеде) - Ол қандай дыбыс шығарады? - Ал, мынау қандай ойыншық? (кеме) - Кеме қайда жүреді? (суда) - Қанеки, қолымызбен көрсетейікші. - Су толқынымен былай-былай жүзеді екен. - Ал, мынау қандай ойыншық? (ұшақ) - Ұшақ қайда жүреді? (ауада, ауала ұшады) - Екі қанаты аяғы бар екен. - Ол қалай ұшады, қалай дыбыстайды? - Төменнен жоғары қарай (ву-ву-ву) - Ал, мынау қандай ойыншық? (пойыз) - Пойыз қайда жүреді? (теміржолда) - Ол қандай дыбыс шығарады? - Бум-бум, бум-бум, шик-шик, шик-шик. - Қолмен бәріміз көрсетейік.	Балалар ойынға белсене қатысады. Сұрақтарға жауап беріп, қимылдар жасайды.
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Жұмбақ жасыру Жапанда бір жолаушы аузын ашып, Аяғын келе жатыр жылдам басып, Жарқырап мандайында екі көзі, Ілезде жеткізеді жерге қашық. (автомобиль) - Сендерге қандай көлік түрлері ұнайды? - Қандай көлік түрлерін білесіңдер? (суреттермен жұмыс.) - Троллейбустың кім мініп көрді? (суретімен таныстыра кету керек) - Троллейбустың автобустан қандай айырмашылығы бар екен? - Сым жолмен қалай жүреді? - Көлікте жүру тәртібін білесіңдер ме? - Көлікте тәртіпті отыру керек, терезеден қолыңды, басыңды шығаруға болмайды. Көлік жүргізушісіне кедергі келтірмеу керек. Көлікте айқайлап сөйлеп, шулауға болмайды. «Жер, су, әуе» ойыны. "Жер" дегенде-автомобиль сияқты жүреді. "Су" дегенде-кеме болып жүзеді. "Әуе" дегенде - ұшақ болып ұшады.	Балалар жұмбақтың шешуін табады. Балалар сұрақтарға жауап береді. Балалар ойынға белсене қатысады. Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау - Көліктің маңызы қандай? - Көліктің зияндығын ата - Жол жүру ережесін не үшін сақтау керек?	Балалардың жауаптары тыңдалады.

Күтілетін нәтиже: Көлік түрлерін, олардың қызметін біледі. Көлікте қауіпсіздік ережесін сақтайды.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)

ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің №12 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 19. 11. 2019

Тақырыбы: Электр пешін токқа қоспа

Мақсаты: Электр құралдарынан алыс жүруді дағдыға айналдыру. Тұрмыста қолданатын кейбір заттарды ересек адамдардың қатысуымен ғана қолдану керектігін түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін сақтау туралы білімдерін кеңейту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: суреттер

Билингвальды компонент: электр пеші-электрический печ

-	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық қозғаушылық	Шаттық шеңбері Тілін алып кішінің де кәрінің, Көңілінен шығып жүрмін бәрінің. Ата - ананың айтқан сөзін тыңдауды, Әдептілік белгісі деп таныдым.	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдас тырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме Өмірімізге қауіпті нәрсе – электр құралдары. Үйдегі үлкендердің көмегімен ғана ол құралдарды пайдалануымызға болады. Балалар осы сақтық шараларын орындамасақ, тіпті өрт шығу қаупі орын алады. Жұмбақ жасыру Үйде тұр бір жұлдыз, Ол барда түн – күндіз. (электр лампы) <i>Енді тақпақтар тыңдасақ.</i> Электрсыз, Шырағым, Болмай - ақ қой шүбәлі, Теледидар, Үтік те - Барлығы істен шығады. Тату өскен баламыз, Айтқан тілді аламыз. Нанға кетсе анамыз, Үйде өзіміз қаламыз Қосылулы тұрған электр құралына тиіспеніз және электр вилкасын су қолыңызбен ұстаманыз. Даладағы трансформаторлық үйшіктерге жақындамаңыз. өмірімізге қауіпті нәрсе – электр құралдары. Үйдегі үлкендердің көмегімен ғана ол құралдарды пайдалануымызға болады. Балалар осы сақтық шараларын орындамасақ, тіпті өрт шығу қаупі орын алады.	Балалар мұқият тыңдайды. Жұмбақтың шешуін табады. Өлең жолдарын қайталайды.
Рефлексиялық- түзету	-Су қолмен электр құралдарына, розеткаға, ток қосқышқа жанасуға болмайды. Үтіктің шнурын тартпа, ол токқа қосылғанда өте ыстық болады. Балаларға розеткаларға жақындауға қатаң тыйым салынатын. Электр жаракаты өте қауіпті, әсіресе, токтың жүрек-қан тамырлары жүйесі үшін қауіпті үлкен. Электр құралдарынан алыс жүру керек.	Балалардың ой-пікірлері тыңдалады.

Күтілетін нәтиже:

Тұрмыстық заттар туралы біледі. Тұрмыстық заттарды ересектердің қатысуымен ғана қолданады.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)

ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 13 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 26. 11. 2019.

Тақырыбы: Біз жолаушымыз

Мақсаты: Көлік пен жолаушының байланысы туралы түсінік беру. Қоғамдық көлік ішінде қауіпсіздік сақтау ережесімен және жолаушылардың міндеттерімен таныстыра отырып, қоғамдық жерлерде, балабақшада, транспортта қауіпсіздік ережелерін үнемі сақтауға дағдыландыру. Сактыққа, тәртіптілікке тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: суреттер, билеттер, автобус макеті. Билингвальды компонент: жолаушы-пассажир

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Сапар шексек сіз бен біз Сан көлікке мінеміз Троллейбус трамвай Автобуспен жүреміз Көлік, көлік, көлік Көліктерге мінеміз Көшелермен, көшелермен Күнде тынбай жүреміз Жол жүрудегі тәртібін Ережесін білеміз Сақтағанда қатерден Сау саламат жүреміз	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме Қауіпсіздік ережелерін есімізге түсірейік. Жолдан жаяу жүргіншілерге арналған жерден өт. Жолдан өтерде алдымен солға ал бөлгіш жолақтан кейін оңға қара. Жолдан бағдаршамның жасыл түсі жанғанда ғана өт. Егер, жаяу жүргіншілерге арналған жол болмаса жаяу жүргінші жолдың шетімен қозғалысқа қарсы жолмен жүруге тиісті. Жолдың машина жүретін бөлігінде ойнауға болмайды. Келе жатқан машина алдынан жолды кесіп жүгірме. Машинадан түскенде артынан айналып өту керек. Сергіту сәті Тарсылдатпай еденді Орнымыздан тұрып ап Жүгірейік бір уак. Бір, екі, үш, бір, екі, үш. Аяқты алға созайық Тік көтеріп, қозғайық. Тым сылбыр да болмайық Алға қарай озбайық. Бір, екі, үш, бір, екі, үш. -Жолаушы деген кімдер? -Көпшілік мінетін көлікте өзінді қалай ұстау керек? -Үлкен кісі автобуска мінгенде не істеу керек? -Үлгілі, тәртіпті бала көшеде, жолда жүру ережесін, тәртібін бұзбайды.	Мұқият тыңдайды. Қимылдар жасайды. Балалардың жауаптары тыңдалады.
Рефлексиялық-түзету	"Автобус" ойынын ойнату Ойын шарты: Балалардың бірі жүргізуші, бірі- кондуктор, қалған балалар-жолаушылар болады. Жүргізуші автобусты жүргізеді, кондуктор аялдаманы хабарлап, билет сатады. Балалар өз аялдамаларынан шығып отырады.	Балалар ойынға белсене қатысады.

Күтілетін нәтиже: Көлікте өзін ұстай біледі. Үлкендерге орын береді. Жол тәртібін бұзбайды.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 14 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 3. 12. 2019.

Тақырыбы: Қай жерде ойнауға болады

Мақсаты: Өз үйінен алысқа ұзап кетудің қауіпті екендігін түсіндіру. Арнайы ойын алаңында ойнау керектігін айта отырып, онда өзін ұстаудың ережесімен таныстыру.

Көрнекіліктер: суреттер

Билингвальды компонент: ойын алаңы-игральная площадка

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Арманға алдан күткен асығамыз, Біз қалай толқын атпай басылармыз. Жол жүру ережесін жақсы біліп, Сақтықта тұра алатын жас ұланбыз.	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме -Балалар, жол деген не? «Жол» деген сөздің өзі көлік құралдары мен жүргіншілер қозғалатын аумақ ұғымын қамтиды. Бұл қалалар мен елді мекендер, олардан тыс жерлердегі жолдар, көшелер мен бұрылыстар. Жол көліктер мен жаяу жүргіншілерге арналған деп екіге бөлінеді. - Жолда жүруде біз білу керекті ең негізгі ереже қандай? -Тротуар дегеніміз не? -Көшеде жүру тәртібін не басқарады? -Балалар, жолдағы жол белгілері не үшін керек деп ойлайсындар? -Қай жерде ойнауға болады? Ал қай жерде ойнауға болмайды? -Автобуска мінерде қандай ережені сақтау керекпіз?	Балалардың жауаптары Жаяу жүргіншілерге арналған жол Бағдаршам Жолдағы қозғалыстарды реттеу үшін керек. Ойын алаңында ойнауға болады. Үйдің ауласында Көлік жүретін жолда ойнауға болмайды. Құрылыс жүріп жатқан жерде ойнауға болмайды. Автобусты аялдамада күтеміз. Тәртіпті сақтау керекпіз. Автобустың артқы есігінен кіріп, алдыңғы есігінен түсу керек.
Рефлексиялық - түзету	Қорытындылау. "Болады, болмайды" дидактикалық ойынын ойнату. -Балалар жол бойында ойнауға бола ма? -Ойын алаңында ойнауға бола ма? -Үйден ұзап кетуге бола ма?	Болмайды. Болады Болмайды.

Күтілетін нәтиже:

Балалар жол жүру ережесін біледі. Жол бойында ойнамауға болмайтынды меңгереді. Қауіпсіздік ережесін сақтайды.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Музаарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)

ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 17 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 17.12.2019

Тақырыбы: Жол белгілерінің қызметі, пайдасы

Мақсаты: Жаяу жүргіншілер мен жүргізушіге арналған ережелер туралы түсінік беру. Жол белгілерінің қызметімен таныстыру. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: жол белгілерінің суреттері

Билингвальды компонент: жол белгісі-дорожный знак

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Шаттық шеңбері Қайырлы таң көк Аспан Қайырлы таң жер Ана Қайырлы таң апайлар Қайырлы таң балалар Сәлем,сәлем,сәлем	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Жолаушылар дегеніміз кімдер? Бағдаршам дегеніміз не? Жиекжол жоқ жерде қалай жүру керек? Жол белгілерін көрсетіп, таныстыру. Ескерту белгі: Өзі қызыл, үшбұрышты ескертуің мен болам, Хабарлайтын бар қауіпті, оң сапарды жолдаған. Тыйым салу: Мен бәріне әрқашанда тыйым салып тұрамын, Қауіп болса алда тұрған, жібермеймін бір адым. Түсім қызыл, өзім шеңбер сызық болып бітемін, Осы жолы үндемеймін, барма тағы сұрағың? Анықтама: Белгімен көрсетер жылдамдық пен бағытты Ой, шұңқыр, бұрылыс, катерді, қауіпті. Барлығын да анықтап көрсетіп жіберем, Сондықтан бәрі де мені тез таныпты. Баратын сапардың қашығын, тұрағын, Үн-түнсіз жол сілтеп, көрсетіп тұрамын. Төрт топтан құрылған белгілер туыстай, Жөн сілтеп тұрамыз у-шусыз ұрыспай. Жұмбақ жасыру Арқаным бар тым ұзын, Ала алмайсың бір үзім. Ақылға салып ойланып, Тапшы мұны пысығым. (жол)	Балалардың жауаптары тыңдалады. Балалар мұқият тыңдайды. Өздері білетін жол беліглері туралы айтады Балалар жұмбақтың шешуін табады.
Рефлексиялық - түзету	Қорытындылау -Жол белгілерінің қандай пайдасы бар? Жол белгілері – көлік қозғалысын реттеу және көлік жүргізуші мен жаяу жүрушіге маңайдағы жол жағдайы жөнінде ақпарат беру мақсатында көше мен жол бойына қойылатын арнайы белгілер.	Балалардың жауаптары тыңдалады.

Күтілетін нәтиже: Жол белгілері туралы біледі. Бағдаршамның қызметін біледі. Жол тәртібін сақтайды.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Мұзарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 16 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 24. 12. 2019

Тақырыбы: Бола ма, әлде болмай ма?

Мақсаты: Балаларды жануарлармен қарым - қатынас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Қауіпсіздік ережесін сақтауға үйрету. Ұқыптылыққа, сақтыққа тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: ойыншықтар, суреттер

Билингвальды компонент: ит-собака, мысық-кошка

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық	Ұйымдастыру кезеңі Ала мысық панданады мяу мяу мяу Әлденеге қамданады мяу мяу мяу Ала мысық айлалы жан - жағына қарады мяу мяу мяу Айналаны қорағыштап ав, ав, ав, Ұзын тілі салағыштап ав, ав, ав Қос құлағы салбырап Достық жайлы ән шырқайды ав, ав, ав, мяу, мяу мяу.	Балалар өлен жолдарын айтады, кимылдар жасайды.
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме -Балалар қандай үй жануарларын білесіңдер? Ит үй жануары, жеті қазынаның бірі. Үй иесі қыдырып кеткенде ит үйді күзетіп қалады, және үй жануарларын бағуға да үй иесіне көмектеседі екен. Ит қалай дыбыстайды? Оның құлағы нешеу, аяқтары ше? Балалар ит адамның досы, оны жәбірлеп ұруға болмайды. Иттің баласын «күшік» деп атаймыз, Көбіне иттер немен ойнағанды ұнатады? Ол не жегенді ұнатады? Итті немесе күшікті тамақтандырған соң, ойнатып болған соң қолымызды жуып отыруымыз керек. Қолымызды жумайтын болсақ түрлі ауруларды жұқтырып алуымыз мүмкін. Ит үйде тұра ма, әлде аулада ма? Балалар мысық та адамның досы. Иесіне әбден бауыр басқан мысық оның ауырып тұрған жерін тауып сол ауырған жерге жайғасып бар жылуын беріп пырылдаған күйде ұйықтайды екен. Мысықтың баласын біз «мысықай» деп атаймыз. Балалар, мысық қайда тұрады? Ол немен ойнағанды ұнатады? Мысықтың құлағы нешеу? Көзі қандай? Мысықтың ұзын мұртшасы бар ол иісті дәл сезіп табуға көмектеседі. Құйрығы ұзын ба, қысқа ма? Мысыққа не ұнайды? -Балалар көшеде таныс емес ит пен мысықты ұстауға, оларға жақындауға болмайды. Олар қабаған болуы мүмкін, тістеп алуы мүмкін.	Балалардың жауаптары Ав-ав-ав Аяғы төртеу, құлағы екеу. Иттер сүйек жегенді ұнатады. Балалар өз ойларын айтады. Ит аулада тұрады. Мысық үйде тұрады. Құлағы екеу. Көзі жасыл. Құйрығы ұзын. Сүт ішкенді, ойнағанды ұнатады. Көшедегі ит пен мысыққа жакындамаймыз.
Рефлексиялық-түзету	Қорытындылау. -Көшедегі мысықпен ойнауға бола ма? -Итке жақындауға бола ма? -Көшедегі ит пен мысыққа тамақ беруге бола ма?	Болмайды Болмайды Болмайды

Күтілетін нәтиже: Ит пен мысық адамның досы екенін біледі. Көшеде таныс емес ит пен мысықты ұстауға, оларға жақындауға болмайтынын меңгереді.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Ересек Мұзарт топ.

Өмір қауіпсіздік ережесін сақтау (вариативтік компонент)
ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің № 18 технологиялық картасы

Күні, айы, жылы 7. 01. 2020

Тақырыбы: Үшкір заттардан абай бол.

Мақсаты: Ересектердің рұқсатынсыз үшкір заттарды алмау керектігін түсіндіру. «Өмірге қауіпті» сөзінің мағынасын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін сақтау туралы білімдерін кеңейту.

Көрнекіліктер: үшкір заттар, суреттер.

Билингвальды компонент: ине-иголка, қайшы-ножница.

	Педагогтің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-козғаушылық	Шаттық шеңбері Күніміз жарқын болсын! Аспаңымыз ашық болсын! Күніміз сәтті болсын! Деніміз сау болсын!	Балалар өлең жолдарын айтады
Ұйымдастырушылық-ізденістік	Кіріспе әңгіме -Балалар сендер үшкір заттармен ойнайсындар ма? -Балаларға үшкір заттармен ойнауға болмайды. Үлкендер ғана үшкір заттарды ұстауға болады. Үшкір заттарды арнайы қобдишада сақтау керек. -Ине не қайшы т.б. үшкір затты көрсен, үлкендерге ескерт. Өзің қолымен ұстама. -Инені ауызға салуға болмайды. Қайшыны бір - бірлеріңе тек тұйық жағымен берулерің керек. Қайшыны арнайы қобдишада сақтау керек. Қайшыны жолдасына үшкір ұшымен берме. Қайшыны ашық қалдыруға болмайды. Жолдасың қайшымен жұмыс істегенде, көңілін бөлуге болмайды. Қайшының ұшын жоғары қарай көтерме. Инені арнайы қобдишада сақтау керек. Сергіту сәті Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір, Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір, Сағатқа қарап ап Жаттығу онай - ақ.	Балалардың жауаптары тыңдалады. Мұқият тыңдайды. Қимылдар жасайды.
Рефлексиялық - түзету	Қорытындылау. -Үшкір заттарға нелер жатады? -Үшкір затпен ойнауға бола ма? Неге? -Үшкір заттармен ойнама, ол өміріңе қауіпті.	Ине, шеге, пышак, қайшы, шанышқы. Үшкір заттармен ойнауға болмайды. Олар дененді зақымдауы мүмкін.

Күтілетін нәтиже: үшкір заттармен ойнауға болмайтынды біледі. Үшкір заттарды арнайы қобдишада сақтау керектігін меңгереді. Қауіпсіздік ережелерін сақтайды.

Толтырған тәрбиешінің аты-жөні: _____

Қазақстан Республикасы Білім Министрлігінің Құрмет грамотасының, «Ерен еңбегі үшін» медалінің, «Конституцияға - 10 жыл», «Павлодар облысына 75 жыл» мерекелік медалдерінің иегері, «Өзін-өзі тану» және «Үш тілде оқыту» оқыту эксперименттерін енгізудегі республикалық «Бөбек» орталығы мен облыстық білім басқармасының Алғыс хаттарының иегері, Ақсу қаласының Құрметті азаматы. 1983-2013 жылдар аралығында директордың қызметін атқарды. *«Ақсу қаласының дарынды балаларға арналған мамандандырылған гимназиясын ашып, көп жылдар басшысы болып еңбек етті. Қазіргі таңда зейнеткер, бірақ та қоғамдық жұмыспен өте белсенді айналысады.*

Суреттер слайд арқылы көрсетіледі. «Кубидом» әдісі арқылы сабақты қорытындылау. -Бүгінгі сабақ несімен ұнады? Балаларды мадақтау. Сендер де осы аталарың сияқты ұстаз, ғұлама ғалым, ақын, жазушы болыңдар!

Рефлексивтік-
түзетушілік

Кубидомның әр қабырғасында атақты адамдардың суреттері тұрады. Балалар оны атайды, қалташаны ашып, сол маман иесіне тиісті заттарды қалташаларға іледі.

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлімі	Туған өлкені біл және аяла
Тақырыбы	Менің өлкемнің мәдени орталықтары
Мақсаты	Туған өлкенің мәдени жерлерін білу
Міндеттері	Тақырып бойынша сөздік қорын анықтау, кеңейту. Жай сөйлемдерді құру дағдыларын бекіту. Көру және есту қабілетін дамыту. Табиғатқа, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілігін арттыру, балаларды бірігіп ойнауға, ұйымшылдыққа тәрбиелеу
Көрнекіліктер	Слайд, фотоаппарат, автобус, «Бәлла» мультфильмі
Билингвалдық компонент	Мәдени орталықтар-культурные центры
Әдіс-тәсілдері	Сұрақ-жауап, ойын, әңгіме, саяхат, кубизм әдісі

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Бізге қонаққа басқа қаладан Бәлла дейтін қыз келді. Ол біздің қаланы білмейді екен. Өзімен бірге фотоаппарат ала келіпті. Бірақ оның досы ауырып, кетуге мәжбүр болды. Біздің қаламыздың көрікті жерлерін көре алмады. Кеше мен Бәлладан хат алдым. Хат біздің балаларға арналған. Ол сіздерден қаламыздың әдемі жерлерін, театрларын, мәдени орталықтарын, ескерткіштерін суретке түсіріп жіберулеріңізді сұрайды. Ендеше, балалар, Бәллаға өз қаламыз туралы айтып берейік.	Қонаққа Бәлла деген қыз келді.
Ізденушілік - ұйымдастырушылық	Қа-қа-қа-қа- ең үлкен қала. Ше-ше-ше-ше- ең көрікті көше. Тар-тар-тар-тар- көп бізде орталықтар, Ша-ша-ша-ша- біздің балабақша.	Тіл ұстарту. Жаттығу жасайды.

Балалар біз өз саяхатымызды балабақшадан бастаймыз. Саяхатқа немен баруға болады? Ендеше автобусқа отырып саяхатымызды бастаймыз.

1-пункт –балабақша: Біздің балабақша қай көшеде орналасқан?

2- пункт: Ж. Аймауытов атындағы драма театры. Театрға кім барды? Қандай ертегілер көрдіңдер?

3. Достық үйі.

Достық үйінде қандай үйірмелер бар?

4. Қ. Сәтбаев ескерткіші.

Балалар осы мүсін неден жасалған?

5. Мұражай.

Сендер мұражайда нені көрдіңдер?

6. Шәкен Айманов кинотеатры.

Балалар қандай мультфильмдер

Автобус.

Шөкин көшесінде.

Жеті лақ, т.б.

Домбыра шерту, би, өлең айту.

Өртүрлі көне заттар.

Рефлексивтік-түзетушілік	көрдіндер? 7. Жеңіс алаңы. Алаңда соғыс ардагерлерінің ескерткіштері бар. Не жанып тұрады? Біз қаламыздың қалай аталатынын білеміз бе? Біз саяхатымызды бастаған жерге қайта келдік. Ол - біздің балабақша. Балалар, қаншама әдемі суреттер түсірдік. Енді сол суреттерді Бәллаға жібереміз. Сергіту сәті: Карточкадағы белгілер арқылы балалар қимыл-козғалыстар жасайды. Д/о: «Тауып көр». Шарты: Көрікті жерлердің қиылған суреттері беріледі. Соны дұрыс жинау керек. Балалар, біздің қаламыз қандай тамаша. Қаламызда театрлар, кітапханалар, демалыс орындары, ескерткіштер көп екен. Кубизм әдісі: Белгілер арқылы сұрақтарға жауап беру.	«Монстры», «Фиксики» және т.б. Мәңгілік алау. Павлодар. Қимылмен көрсетеді. Суреттерді дұрыс жинап, қай жер екенін айтады.
--------------------------	--	---

№31

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлім	Туған өлкені біл және аяла
Тақырыбы	Спорт-денсаулық кепілі
Мақсаты	Атақты жерлес спортшылармен таныстыру
Міндеттері	Қала (ауылдың) тұрғындарының спорттық өмірлері туралы білімдерін кеңейту. Спорттық объектілердің қажеттілігін білу. Адам өміріндегі спорттың маңыздылығы туралы түсіну
Көрнекіліктер	спорт тақырыбындағы суреттер топтамасы, слайдтар, макеттер, теледидар, дидактикалық құралдар,

	үлестірмелі материалдар
Әдіс-тәсілдері	әңгімелеу, түсіндіру, көрсету, сұрақ-жауап, саяхат, кубизм
Билингвалдық компонент	Дене шынықтыру- сауықтыру кешені - физкультурно-оздоровительный комплекс, салауатты өмір салты-здоровый образ жизни

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Шаттық шеңбері. Тәрбиеші балалармен бірге төмендегі өлең жолдарын қайталайды. Бір, екі, үш, бойға жинап күш. Демімізді шығарып, таза ауа жұтамыз. Бір отырып, бір тұрып, оңға-солға бұрылып, орнымызға тұрамыз. (Скайптың қоңырауы шалынады) -Балалар, бізге скайп бойынша біреу қоңырау шалып жатыр. Көрейік. (Теңбіл доп қоңырау шалған екен) Көңілді әуен ойнайды. Теледидардан Теңбіл доп сөйлейді. Теңбіл доп: -Сәлем, балалар, мен Теңбіл доппын. Сиқырлы «Спорт» әлемінен хабарласып тұрмын. Тәрбиеші: - Сәлем, Теңбіл доп, бізде бәрі жақсы. Теңбіл доп: -Сендердің күнде жаттығу жасап, салауатты өмір салтын сақтап жүргендеріңді естіп жүрмін. Тәрбиеші: - Әрине, Теңбіл доп, біз спортты сүйеміз. Теңбіл доп: -Міне, керемет, мен сендердің облыстарыңнан шыққан спортшылармен танысқым келеді. Тәрбиеші: - Балалар, Теңбіл допқа спортшыларымызды таныстырайық па? Слайдпен жұмыс: Павлодардың спортшылары жайлы мәлімет беру. Дәулет Шабанбай- еркін күрестен	Шеңберге тұрады. Өлең жолдарын айтып, қимылдарын жасайды.
Ізденушілік - ұйымдастырушылық		Теңбіл допты скайптан тыңдап отырады.
		Әңгімені мұқият тыңдап, сұрақтарға жауап береді.
		-Иә, таныстырайық
		Слайдты

олимпиада жүлдегері. Данияр Муслимов-акробатикадан спорт шебері, Әлем кубогының жүлдегері. Ернұр Мерешев - тоғызқұмалақтан спорт шебері. Бұл спортшылар біздің өңірімізді елге танытып, көптеген жетістіктерімен бізді қуантып жүр. Теңбіл доп: Сендердің өлкелерің нағыз спортшыларға бай екен. Ал өздерің жүйріксіңдер ме? Соны көрейік. Тәрбиеші:- Біз жүйрікпіз. Соны саған дәлелдейміз. Бұл спортшыларымыз бізге тапсырмалар дайындап беріпті. Ол үшін фишкаларды бөлу арқылы 3 топқа бөлінеміз. 1-топ - «Дәулет Шабанбай». Д/о: «Дұрыс сәйкестендір». Мақсаты: балалардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру, спорттық құралдарды білу. Шарты: бір карточкада спортшылар бейнеленген, екінші карточкада сол спортшы қолданатын спорт құралы бейнеленген. Дұрыс сәйкестендіру керек. 2-топ - «Ернұр Мерешев». Д/о: «Футболшыларды тап». Мақсаты: балалардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру, футбол ойыншыларын басқа спорт ойыншыларынан ажырату. Шарты: Футбол алаңына футболшы бар карточканы орналастыру, қақпаның түсін ескеріп қою. 3-топ - «Данияр Муслимов». Д/о: «Хауызда». Мақсаты: балалардың ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру, хауызға қажетті заттарды ажырату. Шарты: хауыздың үлкен суреті тұрады. Үстелде көп карточка	көреді, мәліметті тыңдайды. 3 топқа бөлінеді. 1-топ дидактикалық ойынды орындайды. 2-топ дидактикалық ойынды орындайды. 3-топ дидактикалық ойынды орындайды.
---	--

Рефлексивтік- түзетушілік	жатады. Ішінен хауызға арналған заттары бар карточкаларды теріп, хауыздың суретіне орналастыру. Топтар өзара ауысады. Теңбіл доп: -Рахмет, балалар, спортқа нағыз жақын екенсіңдер. Өз елімде сендер туралы айтып беремін. Сау болыңдар. Тәрбиеші:Балалар, ортаға жиналамыз. Слайдпен жұмыс. Слайдта Павлодар облысындағы спорт нышандары көрсетіледі. Қысқаша мәлімет беріледі.Кубизм әдісі бойынша сабақты қорытындылау. Кубикті лақтырып, түскен жақтары бойынша білгендерінді айтасыңдар.	Топтар өзара ауысады. Теңбіл доппен қоштасады. Ортаға жиналады. Слайдтан мәлімет алады. Кубикті лақтырып, түскен жақтары бойынша білгендерін айтады.
------------------------------	---	---

№32

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлімі	Туған өлкені біл және аяла
Тақырыбы	Сюжетті-рөлдік ойын: «Мектеп», «Құрылысшы, «Емхана»
Мақсаты	Балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайылыққа, ізгілікке, адалдыққа тәрбиелеу
Міндеттері	Тақырып бойынша сөздік қорларын анықтау, дыбыстарды дұрыс, анық айту, жай сөйлемдерді құру дағдыларын бекіту. Ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Адалдыққа, еңбекті құрметтей білуге тәрбиелеу
Көрнекіліктер	Сюжеттік-рөлдік ойындарға қажетті құралдар
Билингвалдық компонент	Мектеп-школа, емхана-больница, құрылысшы-строитель
Әдіс-тәсілдері	Сұрақ-жауап, ойын, әңгіме

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Әкем менің дәрігер, Шешем менің аспазшы, Ағам менің етікші, Жеңгем менің суретші, Атам менің ол ұста, Бәрі - бәрі жұмыста. - Бүгінгі өтетін сабағымыз не туралы екенін мен жұмбақтап айтқым келіп отыр. Мен қазір өлең жолдарын оқимын, ал сендер сол жолдар арқылы табасыңдар. Іш ауырса, тіс ауырса, Анам дәрі береді, Барлық ана, барлық бала Оны жақсы көреді (дәрігер). Ұстап қалақ, Жүр үй қалап (құрылысшы). Білімнің жол басшысы, Шәкірттің қол басшысы (мұғалім). Д/о: «Мамандық иелерінің құралдары».	Балалар өлең жолдарын тәрбиешімен бірге қайталайды. Сұрақтарға жауап береді.
Ізденушілік - ұйымдастырушылық	Шарты: балалар қоржын ішінен заттарды алып, мамандық иелеріне ажыратып қояды. Мақсаты: ойлау, есте сақтау қабілеттерін арттыру. Балалар қоржын ішінен алынған затқа байланысты үш топқа бөлінеді. Сюжетті-рөлдік ойын ретінде әр маман салаларының атқаратын қызметтері жайында қайталап өтеді. Өздерін сол маман иесі орнына қояды. Сөйтіп өздері рөлдерге еніп ойындарды ойнайды. 1-топ: «Мектеп»; 2-топ: «Құрылысшы»; 3-топ: «Емхана». Тәрбиеші ойын аяқталған соң балаларды ортаға жинайды. Теледидарға назар аударамыз. Суретке қарап әңгімелеу. Құрылысшы не істейді? Құрылысшыға қандай құралдар қажет?	Балалар қоржын ішінен заттарды алып, мамандық иелеріне ажыратып қояды. Балалар үш топқа бөлініп, ойын ойнайды. Ортаға жиналып, суреттерге қарап әңгіме құрастырады. -Құрылысшы әр түрлі ғимараттар қалайды; -Оған балға,

Рефлексивтік- түзетушілік	Дәрігердің еңбегі қалай? Дәрігермен тікелей теле фон арқылы сөйлесу. Мұғалім не істейді? Барлық мамандықтар өте қажет экен. Д/о: «Тиісті орнын тап». Шарты: балалар мамандық иелерінің қай жерде жұмыс жасайтындығын атап, тиісті орнына орналастырады. Мақсаты: мамандық иелері жайлы түсініктерін арттыру. Сыйлық: «Арман гүлі». Сендердің кім болғыларың келетінін мына суреттер арқылы білейік. Арман гүліне әр бала өзі таңдаған мамандықтың суретін іледі. Бүгінгі іс-әрекетке, балалар, жақсы қатыстыңдар, ойындық озығып ойнап, жұмбақты жақсы шештіңдер. Шеңбер болып тұрайық, Маман болып шығайық. Көріскенше күн жақсы Сау – саламат болайық!	балта, күрек, кірпіш, балшық тағы басқа заттар керек; -Дәрігер адамдарды емдейді; -Мұғалім оқушыларды оқытады, білім береді. Балалар мамандық иелерінің қай жерде жұмыс жасайтындығын атап, тиісті орнына орналастырады. Арман гүліне әр бала өзі таңдаған мамандықтың суретін іледі.
	Өлең жолдарын қайталайды.	

№ 33

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлімі	Туған өлкені біл және аяла
Тақырыбы	Менің қаламның көрікті жерлеріне саяхат
Мақсаты	Көрікті жерлерге саяхатқа шығып тамашалай білуге баулу. Өз жеріне деген сүйіспеншілігін арттыру
Міндеттері	Ересектердің әңгімесін тыңдап, сөздерді қайталап айтуға дағдыландыру; сөздік қорын молайту; достыққа, имандылыққа тәрбиелеу
Көрнекіліктер	макеттер, Мәшһүр Жүсіп мешіті
Әдіс-тәсілдері	түсіндіру, көрсету, көрнекілік, әңгілемелу, саяхат

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Балалармен сәлемдесіп, шаттық шеңбер жасайды. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Достарына мейірімін, Жылулығын таратты.	Шаттық шеңберге тұрып, өлең жолдарын айтады.
Ізденушілік - ұйымдастырушылық	Балалар, бүгінгі біздің тақырыбымыз - «Менің қаламның көрікті жерлеріне саяхат». Сол себепті біз сендермен балабақшадан тыс саяхат жасаймыз. Ең алдымен, алдарыңда тұрған макеттерге көңіл аударамыз. -Балалар, сендерге біздің қаламыз көрікті болып көріне ме? Біздің қаламыз сендерге ұнай ма? -Сендер қандай жерлерге жиі барасыздар? Ендеше барлығымыз автобусқа отырайық? (Жолға шығады) - Балалар, біз қайда келдік?	Сұрақтарға жауап береді: -Иә, бізге біздің қаламыз ұнайды. Ол өте әдемі. -Біз көптеген жерлерге барамыз. Демалыста «Батыр мол» сауда ойын-сауық орталығына отбасымызбен барып отырамыз. Кинотеатрға барамыз. Саябақта серуендейміз.
		
	-Біз әуежайға келдік. –Балалар, сендер мешіт туралы не білесіңдер? -Мынау біздің қаламыздағы көрікті жерлердің бірі - әуежай. Мында ұшақтар әр түрлі бағыттарда ұшады. Тапсырма: қағаз бетінен ұшақты құрастыру. -Ал мынау қандай жер деп ойлайсыңдар? -Мынау - жағалау. –Балалар, сендер жағалау туралы не білесіңдер?	-Біз әуежайға келдік. -Әуежайда ұшақтар бар. Олармен адамдар басқа қалаларға ұшады. Қағаздан бүктеу әдісі арқылы әр түрлі ұшақтарды жасайды.
		
	Дұрыс айтасыздар, мынау - жағалау. Мұнда адамдар серуендейді.	

Тапсырма: Жағалаудың суретін салу.
Балалар, біз қайда келдік? Сендер
Жеңіс алаңы туралы не білесіңдер?

Дұрыс, бұл - Жеңіс алаңы. Мұнда Ұлы
Отан соғысына қатысқан адамдарға
арналған мәңгілік алауы бар. Адамдар
гүлдер әкеліп, ата-бабаларымызға
тағзым етеді.

Тапсырма: әріптерден «Жеңіс алаңы»
сөзін құрастыру.

Балалар, ал мынау қандай жер? Біз Мұз
сарайына келдік.

Балалар, сендер Мұз сарайы туралы не
білесіңдер?

Дұрыс, бұл – «Астана» мұз сарайы.
Балалар, мұзда коньки тебуге болады.
Спортшылар хоккей ойнайды.

Тапсырма: Ребус шешу («Астана» сөзі)
Балалар, біз қайда келдік? Біз «Достық
үйіне» келдік. Балалар, сендер
«Достық үйі» туралы не білесіңдер?

-Мынау, балалар, «Достық үйі». Онда
көптеген үйірмелер бар: хор,
хореография және т.б.

Тапсырма: достық туралы мақал-мәтел
айту. Балалар, біздің балабақшаға
баратын уақытымыз болды.

Барлығымыз автобуска отырып, жолға
шығайық.

Іші-сыртына әдісі бойынша

-Мынау -
жағалау.
Жағалауда
шомылады,
серуендейді.
Мерекелер өтеді.
Жағалаудың ең
көрікті жерінің
суретін салады.

-Біз Жеңіс
алаңына келдік.
Мәңгілік алауы
бар.

-Біз Мұз
сарайына келдік.
-Мұз сарайында
коньки тебеді.
Хоккей
ойнайды.
Суреттерге
қарап, ребус
шешеді.

-Біз Достық
үйіне келдік.

Рефлексивтік-
түзетушілік

	корытынды жасау. Шарты: Павлодар қаласының көрікті жерлерін ішкі жағына, ал қаламызда жоқ жерлерді сыртына орналастыру.	-Достық үйінде үйірмелер бар. Онда көп қырлы адамдар жұмыс істейді. Макал-мәтел сайысын өткізу. Кім достық туралы көп макал-мәтел біледі? Павлодар қаласының көрікті жерлерін ішкі жағына, ал қаламызда жоқ жерлерді сыртына орналастырады.
--	---	--

№34

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлімі	Туған өлкені біл және аяла
Тақырыбы	Ауылым - алтын бесігім
Мақсаты	Ауыл шаруашылығының маңыздылығын түсіндіру. Ауыл шаруашылығы халықты азық-түлікпен, өнеркәсіпті шикізаттың кейбір түрлерімен қамтамасыз ететіні туралы білу
Міндеттері	Балалар туған ауылының жері, тарихы, өсімдіктер мен жануарлар әлемі туралы мәлімет алады, халықты азық-түлікпен және өнеркәсіпті шикізаттың кейбір түрлерімен қамтамасыз ететіні туралы біледі
Көрнекіліктер	«Туған ауылым» слайды, мазмұнды суреттер, ұнтаспа, теледидар
Билингвалдык компонент	Шопан – чабан, егінші – фермер, еңбек – труд
Әдіс-тәсілдері	Түсіндіру, көрсету, әңгімелеу, сұрақ-жауап, талдау, жеке, топпен жұмыс, «ішіне-сыртына» технологиясы

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық Ізденушілік - ұйымдастырушылық	Тәрбиеші: –Балалар, бүгін бізде ерекше күн. Өйткені бізге көптеген қонақтар келіп отыр. Осы келіп отырған қонақтармен орнымыздан тұрып сәлемдесіп, жақсы тілектер жолдайық. Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз. Күлімдеген күндейміз, Ренжісуді білмейміз, Қуанамын мен де, Қуанасын сен де Қуанайық, достарым, Арайлап атқан күнге! Балалар, бүгін біз саяхатқа ауылға барамыз. Ол үшін біз немен барамыз? Дұрыс айтасындар. Ендеше жайғасып, көлікке отырамыз (көліктің дыбысы шығады). Балалар, бірінші аялдамаға жеттік. «Жайлау» аялдмасы (слайд). Бұл аялдамада біз сендермен ауылдың табиғатымен танысамыз. Көлікке отырып, әрі қарай жылжимыз (көліктің дыбысы шығады). Келесі аялдама -«Еңбек» аялдмасы. Мен сендерге мақал-мәтел айтамын, ал сендер не жайында екенін айтасындар: Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей. –Мақалдың мағынасы не жайында айтылған, балалар, кім айтады? –Дұрыс айтасындар, еңбек жайында айтылған. Еңбек еткен адамның ырысы мол болады,	Балалар орындарынан тұрып, келген қонақтармен амандасады. Көлікпен. Балалар слайдты мұқият қарайды. Берілген сұрақтарға жауап береді.

еңбек еткеннің
арқасында тамағымыз тоқ
болады. Еңбектің түрлері көп.
—Ендеше, балалар, слайд
арқылы ауыл шаруашылығымен
танысасыздар. Мына суреттерде
не көріп тұрсындар?

- Қойдың пайдасы қандай?

Көлікке отырып, «Ойын»
аялдамасына келдік.
Ұлттық ойын: «Бәйге».

Мақсаты: «Ішіне-сыртына»
технологиясын қолданып,
суреттерді дұрыс орналастыру.
Ұлттық ойын: «Арқан тарту».

Мақсаты: бірлікке, ептілікке, күш
сынасуға баулу.
Балалар, көлікке отырып, әрі
қарай жылжимыз. Жол барысында
ұнтаспадан ауыл туралы мәлімет
тыңдаймыз. Ауыл – заты қазақ
баласының кең дүниенің есігін
ашып, өмірге келген жері. Бізге

—Еңбек жайлы.

—Шопан - қой
бағады.

—Егінші – егін
егеді.

- Етін жейміз,
сүтін ішеміз,
жүнінен киім
тоқимыз.

Балалар
суреттерді
дұрыс
орналастырады.

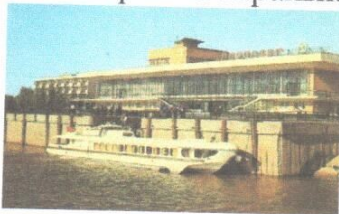
Рефлексивтік-түзетушілік	дейінгі сан толқын ұрпақтардың кіндік қаны мен маңдай тері тамған киелі мекен. Ауыл – адамдардың бойына нәр құятын алтын бесігі, негізгі мекен – жайы, ұлттық рухының қуат алар қайнар көзі. Ауыл көркейсе – халық өмірі жақсарады, әлеуметтік жағдайы көтеріледі. Ауыл төсінде жайқалып егін өссе, төрт түлік мал өрсе – ауылдың сәні кірмей ме? Ауыл - ұлтымыздың ұйтқысы. Елбасымыз Н.Ә. Назарбаев былай деген: «Біз, кез келген ұлттың түп тамыры ауыл жұртында жататынын естен шығармауға тиіспіз». Ауыл – қазақ халқының алтын бесігі, салт – дәстүрі, өлең – жыры, өнерімен, мәдениетімен дамыған ордасы. Сабак барысында немен таныстындар? Еңбек аялдамасында не көрдіндер? Қандай ойындар ойнадындар? Өздерін смайликтер арқылы бағалау.	Балалар ойнайды. Ауыл табиғатымен, ауыл шаруашылығым ен, ойын ойнадық. Еңбек аялдамасында шопанның еңбегін, азық-түлік өнімдерін көрдік. «Арқан тарту» ойнын ойнадық.
--------------------------	--	---

№35

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлімі	Туған өлкені біл және аяла
Такырыбы	Ғажайып қала (ауыл)
Мақсаты	Балалардың білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттірін, сөздік қорларын дамыту
Міндеттері	Павлодар өңіріндегі ғажайып жерлерге саяхат жасау, байланыстыра сөйлеуін жетілдіру, адамгершілікке тәрбиелеу
Көрнекіліктер	бейне-слайд түріндегі қаланың суреттері
Әдіс-тәсілдері	сөздік, көрнекілік, сұрақ-жауап

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық - қозғаушылық	Бөлме қала бейнесіне сай безендірілген. Тәрбиеші: Балалар, сендер бүгін ерекше әдемісіңдер, сендермен серуенге шыққаныма өте қуаныштымын. Шапшаң қағып қолымды, Бір, екі, үш соғайық. Қарап тұрған көршіме, Мен қолымды былғайын. Жылы-жылы жүзбенен, Мандайыннан сипайын. Жылы-жылы сөзбенен, Жүрегімді сыйлайын. Ыстық алақаныммен Қолыңды бер, қысайын Амандасып өзінмен, Құшақтасып алайын. (Музыка әуенімен тышқан келіп, хат пен сиқырлы таяқшаны тапсырады) Тәрбиеші: Ой, балалар, мынау хат екен ғой. Қызық, оны бізге кім жіберген екен? Оқып жіберейін: «Қымбатты достар! Мен ғажайып қалада тұратын Күлшеқыз боламын. Сендер мені кітап арқылы танысыңдар, ал мен сендерді әлі көрген емеспін. Сендерді көруге, ғажайып Павлодар қаласын тамашалауға асығудамын. Мен кешікпей сендерге қонаққа барамын. Сәлеммен Күлшеқыз». Тәрбиеші: Мәссаған, балалар, енді не істейміз? Біздің қалаға Күлшеқыз қонаққа келе жатыр. Балалар, осы Павлодар қаласының қандай көрікті жерлері бар? (бейне-слайд арқылы қаланың көрікті жерлерін көрсету). Мақсаты: бейне-слайд арқылы қаламыздың көрікті жерлерін атап, қайталау. Ал енді, балалар, Ертіс	Балалар қимыл әрекеттерін жасайды. Балалар мұқият тыңдайды.
Ізденушілік - ұйымдастырушылық		Ертіс жағалауы, Достық үйі, Сұлтанмахмұт Торайғыров атындағы ескерткіш

жағалауына барып Күлшеқызды күтіп алайық. Ол үшін біз автобуска отырып, өзен портына барайық.

«Өзен порты» қақпасын ашу үшін үстелде жатқан тапсырманы орындау қажет.

«Сиқырлы қала (ауыл)».

Мақсаты: қаланың (ауылдың) сәулетті жерлері туралы қалыптасқан білімдерін бекіту

Ойын барысы: қаланың (ауылдың) сәулетті жерлерін жұмбақтар арқылы тану (көпірлер, ескерткіштер, мұражайлар). Сәулетті жерлердің ерекшелігі туралы түсіне білу (беріктік, әсемділігі, пайдасы).

Ал, балалар, енді Ертіс өзенін Күлшеқызбен бірге кемеге мініп саяхаттайық. Бірақ кемеге міну үшін кеме жүргізушісінің берген тапсырмасын орындау керек.

Тәрбиеші «Менің мекенжайым» ойынын ойнатады. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып отырады. Жүргізуші доп лақтырған бала тұратын мекенжайын, көшесін айтады. Балалар Күлшеқызға Ертіс өзеніне саяхат жасап таныстырады.

Балалар, енді біздің әсем қаламызда орналасқан Жүсіпбек Аймауытов

Иә,
Күлшеқызбен
бірге барғымыз
келеді.

атындағы драма театрды білесіңдер
ғой, бүгін сол театрда «Күлшеқыз»
ертегісінің қойылымы болып жатыр
екен. Күлшеқызбен бірге қойылымды
тамашалауға барғыларың келе ме?

(Балалармен видео арқылы
қойылымды тамашалау). Қойылым
аяқталған соң, Күлшеқыз жылай
бастайды.

Тәрбиеші: Күлшеқыз, сен неге жыл
п отырсың?

Күлшеқыз: Анам маған тапсырма
берген еді, мен ол тапсырманы
орындамадым, енді ханзаданың
сарайындағы кешке бара алмаймын,
ханзаданы көргім келеді, көйлегім
ескі, лас.

Тәрбиеші: Күлшеқыз, сен жылама.

сенің анаң берген тапсырманы

орындаймыз, көмек береміз, солай

Ж. Аймауытов театрының бөлікке

бөлінген суреттерін құрастырамыз

Балалар, біздің Күлшеқызға көмек

көп тиді. Енді Күлшеқызға әдемі

көйлек кигізіп, өзі армандаған

ханзадасымен хан сарайындағы ке

аттандыруымыз керек. Ол үшін біз

«ішіне- сыртына» әдісі арқылы

тапсырма орындау керек. Ішіне

Павлодар қаласының көрікті жерл

ал сыртына басқа қалалардың көрікті

жерлерінің бейнесін орналастыру

көп қажет.

-Балалар, сендерге саяхат ұнады

Балалар «ішіне-
сыртына» әдісі
арқылы
тапсырманы
орындайды

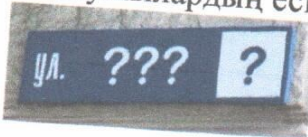
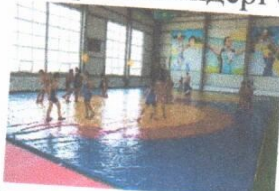
-Иә, ұнады.
-Өзен портына
бардық, Ертіс
өзені бойынша
саяхат
жасадық.
-Павлодар
қаласын
саяхаттауға
және және
ертегі
әлеміндегі
ханзадасын
жолықтыруға

Рефлексивтік-
түзетушілік

	-Біз саяхатқа қайда бардық? -Күл пекеызға қандай көмегіміз тиді? -Павл одар қандай қала ? Бала: Қалам ызға өз сезімімізді біл діреміз. Туған ғлім сені сүйіп жетеміз біз биікке. Қияға қанат қағамыз. Елге шырақ болып жанамыз.	көмектестік. -Павлодар қаласы – ғажайып қала.
--	---	--

№36

Білім беру саласы	Вариативтік компонент
Бөлімі	Туған өлкені біл және аяла
Тақырыбы	Викторина: «Кішкентай өлкетанушылар»
Максаты	Жыл бойы алған білімдерін тиянақтап, қорытындылау
Міндеттері	Жыл бойы алған білімдерін қорытындылау; көру және есту қабілеттерін дамыту; балалардың адамгершілікке және қоршаған ортаға деген сүйіспеншілігін арттыру
Көрнекіліктер	А3 форматтағы суреттер, макеттер, кубидом
Билингвалдық компонент	Көмір өндіру- выработка угля, спорт кешені- спортивный комплекс
Әдіс - тәсілдер	Сұрақ –жауап, ойын, әнгіме

Іс-әрекет кезеңі	Тәрбиешінің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Мотивациялық-қозғаушылық Ізденушілік - ұйымдастырушылық	Күндей жадырап, Жұлдыздай жарқырап, Судай мөлдір таза көңілмен, Бүгінгі күнімізді бастайық. -Балалар, бүгінгі біздің викторина «Не? Қайда? Қашан?» деп аталады. – Балалар, біз үш топқа бөлінеміз. Бірінші топ - «Білім» тобы. Екіншісі- «Ақыл», ал үшінші - «Шымыр» (басқа атаулар қоюға болады). Әр топқа бірнеше сұрақтар қойылады, сол сұрақтарға жауап беру керек. «Білім» тобына арналған сұрақтар: 1. <i>Тапсырма:</i> Павлодар қаласының көшелеріне қандай атақты ақын - жазушылардың есімі берілген? 2. <i>Тапсырма:</i> Екібастұз көмірін өндіргеннен кейін қай станцияларға жібереді? «Ақыл» тобына арналған сұрақтар: 3. <i>Тапсырма:</i> Павлодар қаласында қандай спорт кешендері бар? <i>Сергіту сәті:</i> Шаршасандар, балалар, Қолдарыңды созындар. Саусақтармен ойнандар, Қолдарыңды сермендер.	Балалар қайталайды. С. Торайғыров, Жаяу Мұса, т.б. Екібастұз көмірін вагондарға салып ГРЭС-1 және ГРЭС-2 станцияларына электр энергиясын шығару үшін апарады. «Астана» мұз сарайы, Нептун, Баянтау спорт кешендері бар. Тәрбиешінің соңынан қайталады.

Денелерің шынықсын,
Саналарың тынықсын.

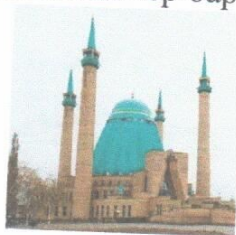
4. *Тапсырма:* Павлодар қаласында қандай ұлт өкілдері тұрады?

Қазақ, өзбек, неміс,
орыс және т.б. басқа
ұлт өкілдері тұрады.

«Шымыр» тобына арналған сұрақтар:

5. *Тапсырма:* Павлодар қаласында қандай мешіттер бар?

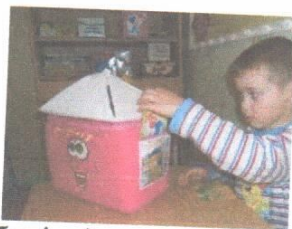

Ақ мешіт, Мәшһүр
Жүсіп Көпеев
мешіті, Жеті ағайын
мешіті бар.

6. *Тапсырма:* Өңіріміздің қандай жерлерінде болдың және несімен таңғалдырды?

Өңіріміздің
Баянауыл деген
жерінде болдым,
оның табиғаты
таңғалдырды.

Баянауыл, Ақтоғай,
т.б.

Достық үйі,
мешіт, жағажай, т.б.

С. Торайғыров,
Жаяу Мұса, т.б.

Гагарин, металлург,
т.б

Балалар, бүгінгі викторинаны кубидом арқылы қорытындылағым келіп тұр.

Кубидомның төрт бөлігі бар.

Біріншісі- Павлодар қаласының аудандарын атап шығу.

Екіншісі –өлкеміздің керемет гимнаттарын көрсету.

Үшіншісі –өлкеміздің атақты адамдарын атап беру.

Төртіншісі –өлкеміздің танымал саябақтарын атап шығу.

Үйдің шатыры: мадақтау, бағалау.

Рефлексивтік-
түзетушілік

«Сын тұрғысынан ойлау» технологиясы арқылы «Туған өлкені біл және аяла» бағдарламасын іске асыру

1. Д/ойын: «Идеялар себеті» - білгеннің барлығын себетке жинаймыз!
(лексикалық тақырыптар бойынша)

Мақсаты – талдау негізінде балалардың ойлау әрекетін белсендіру.

Көрнекілік: тақтаға магнитпен оңай бекітілетін қатты қағаздан жасалған себет бейнесі ілінеді. Себетте балалардың бейнелері бар, бұл ұжымдық ақпаратты жинағанын білдіреді; лексикалық тақырыптарға сәйкес суреттер.

Ойын сипаттамасы: ұсынылған суреттерден балалар тақырыпқа сәйкес суреттерді таңдайды. Бала өз таңдауын түсіндіреді және себеттің ішіне салады. Тақырып бойынша ұжымдық ақпаратты жинағаны, балалардың білімдерін жандандыруға мүмкіндік береді. Балалар көп топтық білім алғанына көз жеткізеді, сөздік қорлары толады.

2. Д/ойын: «Сиқырлы шаршы» - сұрақтар – жауаптар»

(балалар өткен тақырып бойынша бір-біріне сұрақтар қояды)

Кіші жастағы балаларға сұрақтарды педагог қояды.

Мақсаты - лексикалық тақырып бойынша рефлексия, НЕ? ҚАЛАЙ? НЕГЕ? сұрақтарына жауап құрастыру.

Көрнекілік: қатты картоннан жасалған шаршы (20см х 20см), әр жағында суреттер салуға арналған мөлдір қалташалар, лексикалық тақырыптары бойынша сурет топтамалары. Шаршының әр жағында шартты белгілер: 1- геометриялық фигуралар (форма мен мөлшері), 2- айна (неге ұқсайды), 3 - неден жасалынды (неден тұрады), 4 – қайда қолданылады, 5 – не сұрағын келеді, 6 – не білдің.

Ойын сипаттамасы: балалар жұппен немесе шағын топқа бөлінеді, апта тақырыбына сәйкес бір немесе бірнеше суреттер таңдайды. Шаршыны айналдыра отырып шартты белгілерге сәйкес сұрақтар қояды.

Ересек жастағы балалармен ойынды күрделендіруге болады. «Иә», «жоқ» деген жауап беретін сұрақ-тапсырма кезінде «+», «-» белгілерін қолдану. Белгілерге сәйкес қимыл-қозғалыстарды ойластыруға болады.

3. Ойын: «Ассоциативті бұталар»

Мақсаты-тақырып бойынша балалардың білімдерін белсендіру, өзара бөлінген ұғымдардың байланысын белгілеу, тақырып бойынша ұжымдық ақпаратты жинау.

Көрнекілік: лексикалық тақырыптар бойынша суреттер, тақта, маркер.

Ойын сипаттамасы: Балалар ұсынылған сөзге бірлескен сөздер мен сөз тіркестерін атайды (сөздер апталық лексикалық тақырыпқа сәйкес алынады). Барлық ұсынылған ассоциациялар сәйкес суреттермен белгіленеді, магнитті тақтаға ілінеді. Одан кейін балалар өз жауаптарын дәлелдейді және суретті

негізгі сөзбен (суретпен) бағыт арқылы косады. Балалар жаңадан білген сөздерді белгілейді.

Күрделендіру: шартты белгілер мен бастапқы әріптермен ассоциацияларды белгілеу.

4.Дойын: «Синквейн құрастырамыз» -лексикалық тақырып бойынша рефлексия.

Мақсаты – байластырып сөйлеуді дамыту, сөздік қорларын молайту.

Көрнекілік: бес сызығы бар карта–схема: жоғары сызықта суреттерге арналған қалта; екінші сызықта екі ирек сызық; үшінші сызықта – үш бағыттама; төртінші сызықта – төрт-бестік төртбұрыштар; алтыншыда – бір қызыл тіктөртбұрыш.

Ойын сипаттамасы:балалар сөз атайды, екі сын есімді таңдайды, («Қандай?» деген сұраққа жауап беретін); үш етістік таңдайды (іс-қимыл сұрақтарына жауап беретін); басты сөйлеммен сөз құрастырады (тақырыпқа қатынасын көрсетеді); бір сөзді атайды – тақырыптың мәні.

Мектеп жасына дейінгі балаларды туған жерімен таныстыру бойынша қолданылатын дидактикалық ойындарға әдістемелік нұсқаулар

Ойын барысындағы балалармен жағымды қарым-қатынас қалыптастыру үшін балаға өзінің практикалық ынтымақтастық тәжірибесі қажет, өйткені мақсатына жету үшін құрдастарының қызығушылығын, сонымен қатар туған жерінің көрнекті жерлерін, оның тарихын, ерекшеліктерін, білімдерін сезіну керек.

Егер де балалар бірлескен әрекетте бірлікке және қуанышқа бөлінетін болса, жаңа материалдарды таныта отырып, білімге, қарым-қатынасқа ұмтылады.

Ойын үрдісінде балаларда бірлескен әрекеттің нәтижесінде қуаныш сезімін, жерлестердің жетістіктеріне мақтаныш сезімін, туған жерінің өткені және қазіргісіне қызығушылық пен сүйіспеншілік сезімін, топтық жетістікке жету қуаныш сезімдерін тәрбиелейміз. Проблемалық ойын жағдайлар арқылы балаларды табандылық, өз әрекетіне сенімділік тәрбиелеу, өйткені жасалған әрекет пен жалпы әрекеттің нәтижесі тәуелді болу керек. мысалы, сызба-картасы бойынша «қаланың (ауылдың) қонағын» бір жерден екінші жерге дейін көше атауларын, көрнекті жерлерімен таныстырып жеткізу. Осындай әрекеттер баланы өз құрбылары арасындағы өзі-өзін сезіну және өзінің әрекеті мен сөздеріне жауапкершілік сезімін тәрбиелеуге көмектеседі.

Туған жерімен таныстыру кезінде қолданатын дидактикалық ойындардың маңызды, шартты белгілі бір жүйелілігі, яғни кезеңділік, өйткені мектеп жасына дейінгі балалардың белсенділігі, өмірлік тәжірибенің дағдылары, туған жері туралы білімдері біркелкі емес.

Балаларға атауларды жаттату әрекеттері, сюжетті ертегі ойластыру маңызды сұрақты шешпейді, өйткені ойын әрекеті әлі қалыптаспаған. Сондықтан педагог өз жағынан керекті жағдай, ортаны және белгілі бір басшылықты жасауға мұқтаж болады.

Ойынды дамытудың бірінші кезеңі – таныстыру ойыны, педагог ойынның заттарымен (суреттер, фотосуреттер, карта-сызбалар) таныстарып қана қоймай, сонымен қатар берілген тақырып бойынша балалардың білімдерін бекітеді.

Келесі кезеңде балаларды ойын ережелерімен таныстыру қажет. Ойын мақсаттарын тақырыптың мазмұның кеңейтуіне байланысты. Ойын мақсатын туған жерінің өміріне байланыстырып балалардың қызығушылықтарын арттыру басты міндет.

Ойын негізі оның мазмұнында, өйткені педагог пен бала арасындағы қарым-қатынас ережеге сәйкес ойын барысында белсенді болады.

Туған жері туралы білімдерін ойынның әртүрлі жағдайында қарастыруға болады: берілген көшенің бойымен жүру және сол көшеде орналасқан әкімшілік, мәдени, әлеуметтік тұрғыдағы мекемелерді атау, сол мекемеде жұмыс атқаратын адамдардың мамандықтары туралы айтып беру немесе бөліктерден мекеменің суретін жинау («Суретті жина» ойыны) және сол мекеме туралы әңгімелеп беру; көшені атап, ол көшенің атауы туралы әңгімелеп беру («Менің туған қаламның (ауылымның) көшелері» ойыны).

Алдымен педагог ойынды басшылыққа алады, кейін балаларға ойынды ұсынып дербес ойнауға мүмкіндік береді.

Туған жерімен таныстыру бойынша ойындарды ойната келе, балалар келесі дағдыларды иемденеді:

- туған қаласы (ауылы) кеңістігінде бағдарлы болады, оны қысқаша әңгімелер, сөйлемдер арқылы жеткізе білуді үйренеді;
- қаланың (ауылдың) белгілі нысандарының нақты атауларын біледі;
- туған өлкенің өткен және қазіргі оқиғаларын есте сақтайды.

Сонымен қатар:

- туған қаласына (ауылына) рухани қасиеттері қалыптасады;
- туған қаласына (ауылына) танымдық қызығушылықтары артады;
- өзінің ойын жеткізе алуға, құрдастарын түсіне білуге, өз білімдерімен бөлісе алады.

**Мектеп жасына дейінгі балалардың туған жерімен таныстыру
тақырыбына арналған дидактикалық ойындардың түрлері**

№	Ойынның атауы	Мақсаты	Ойын материалдары
1.	«Ескерткіш қайда орналасқан?»	қаланың (ауылдың) карта-схемасы бойынша бағдарлай білуге үйрету	қаланың (ауылдың) карта-схемасы, көріністердің фотоматериалдары
2.	«Айырмашылығын тап»	қаланың (ауылдың) көне және жаңа ерекшеліктерін салыстыруға үйрету	қаланың (ауылдың) көне көшелері мен азаматтардың және заманауи қаланың фотосуреттері, суреттері
3.	«Өз қалаңның (ауылыңның) білгіштері»	қаланың (ауылдың) көрнекті орындары туралы балалардың білімдерін бекіту	қаланың (ауылдың) көрнекті орындары, көрнекті жерлерінің фотосуреттері
4.	«Бөліктерден жина»	бөліктерден тұтасты жинауға үйрету	қаланың (ауылдың) көріністерінің қиылған суреттері
5.	«Қаланың (ауылдың) көшелерін аралайық»	карта-схемада бағдарлай білуді үйрету	фотоматериал, қаланың (ауылдың) картасы
6.	«Ағаштың атауын айт»	туған өлкенің ағаш түрлерін салыстыруды үйрету	туған жерде өсетін ағаштардың, олардың жапырақтары мен ұрықтары бейнеленген пазлдар
7.	«Қалалық (ауылдық) лабиринт»	қала (ауылдың) жағдайында бағдарлай білуді бекіту	қаланың (ауылдың) лабиринт картасы, фишка, кубик
8.	«Логикалық тізбек» (кәсіпорындар мен мамандықтардың әлемі)	туған қаланың (ауылдың) мамандықтары туралы білімдерін бекіту	жұмбақ суреттер
9.	«Қала (ауыл) бойынша саяхат»	бағдарлай білу дағдыларын бекіту	әкімшілік, мәдени ғимараттардың, тұрғын

			үйлердің фотосуреттері (бала гид рөлінде)
10.	«Менің көшем, менің үйім»	айналасындағы көшелердің атауларын білу	қаланың (ауылдың) картасы, орталық көшелердің фотосуреттері
11.	«Біздің қаланың (ауылдың) кұстары»	қаланың (ауылдың) кұстары туралы біліктерін бекіту	кұстардың суреттері немесе бейнелері
12.	«Сұхбат»	«Менің қалам (ауылым)» тақырыбы бойынша қысқаша әңгіме кұрастыруға үйрету	микрофон, «Газет тілшісі» деп жазылған бейдж
13.	Ойын-жаттығу: «Жалғастыр...»	сөйлеу дағдыларын дамыту	қаланың (ауылдың) фотосуреттері немесе суреттер
14.	«Болашақтың каласы (ауылы)»	ой-өрістерін, қиялдарын дамыту	қаланың (ауылдың) фотосуреттері немесе суреттер, қалдық материал
15.	«Осылай бола ма?»	Туған қаланың (ауылдың) сипаттамасында қателерді іздеп, түзетуге үйрету	қала (ауыл) және оның көрікті орындары туралы құрастырылған әңгіме - карточкалар
16.	«Не? Қайда? Қашан?»	қаланың (ауылдың) өткені мен қазіргісін бекіту	көне және жаңа қаланың (ауылдың) бейнесі бейнеленген ашық хаттар
17.	«Мен фотограф боламын»	шығармашылық кабілеттерін дамыту	ойыншық фотоаппарат, қағаз парақтары, фломастер мен қарындаштар
18.	«Туған өлкем туралы жұмбақтар»	логикалық ойлау, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру	қаланың (ауылдың) көрнекті жерлері туралы жұмбақтар